

A keszegi leányegyház (filia) története

A török hódoltság idején Keszeg lakossága csaknem teljesen kipusztult, a XVIII. század elején a település újraneépítésére volt szükség, amely 1716-ban kezdődött meg.

Keszeg népességének és vallásának kialakulásában ez az esemény, döntő jelentőségű volt.

„A keszegi leányegyház (filia) alapítása is az 1716. évi újjátelepítéshez kapcsolódik.

A keszegi fiókegyházat az 1711-ben alapított nézsai plébániához csatolták.”

Koháry István országbíró által, megkezdett újraneépítés során, a megye betelepítésének második hullámában, a gyengébb minőségű földekre érkező felvidéki tót (szlovák) lakosság közül Keszegre is érkeztek evangélikus vallású telepesek. A Rákóczi szabadságharc bukása után újabb vallási erőszakhullám söpört végig az országon. A szabad vallásgyakorlását Nógrád megyében is korlátozták, az evangélikusokat kényszerítették

a katolikus vallás gyakorlására.

A római katolikus vallású keszegi földbirtokosok is hasonlóan cselekedtek: egyes források szerint az evangélikus templomot elvették, mások szerint lerombolták, és katolikus templomot építettek a helyébe. Ennek hatására többen elmenekültek, vagy a római katolikus hitre tértek át. Az utolsó anyakönyvi bejegyzés 1750-ből való, amely evangélikus esküvőről tudósít. Ezt követően a katolikus vallás válik uralkodóvá.

A keszegi római katolikus Szent Imre templom

**„Az egyhajós, előreugró középtornyos keletelt templom
1706-ban készült barokk stílusban, majd 1747-ben és
1764-ben megnagyobbították.**

A keszegi római katolikus
Szent Imre templom

Főhomlokzatát párkányok, egyenes vonalú oromfalak díszítik, félköríves kerettel épült bejárata a gúlasisakos torony alatt nyílik.

A hajó oldalfalait lizéniák tagolják, a keskenyebb szentély a nyolcszög három oldalával záródik.

A Huszár család kriptája

Északi oldalához csatlakozik a sekrestye, és ugyanitt épült a Huszár család kriptája is.

A templom belső tere

A templom belső tere dongaboltozatos, a hajónál három, a szentélynél öt fiókboltozattal.

Berendezéséből említést érdemel a barokk szószék, a fő- és mellékoltárok, és az ezeken elhelyezett XVIII. század végi kisméretű szobrok.”

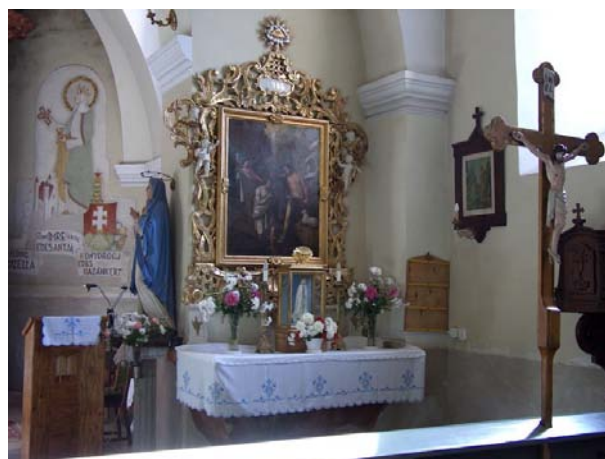
A barokk szószék

A főoltár

A főoltár

A mellékoltár

Szerkesztette: Deák Ervin
Fotók: Fehér Tibor
Forrás:

Nógrád megye műemlékei

Dr. Ladányi Miksa: Magyar városok és vármegyék monográfiája, **Nógrád és Hont vármegye – Keszeg**

Dr. Borovszky Samu: Magyarország vármegyéi és városai sorozat, **Nógrád vármegye – Keszeg**
Honismereti kiskönyvtár, **Végh József: A megye nyugati szélén – Keszeg**

Lehotka Gábor: Keszeg község történelme az újratelepítéstől a jobbágyszabadításig – szakdolgozat

A Szent Imre templom története

„A keszegi leányegyház (filia) alapítása az 1716. évi újjátelepítéshez kapcsolódik.

Koháry István

A telepítő, gróf Koháry István országbíró (1649-1731) nevéhez fűződik egy kezdetleges templom vagy kápolna építése.

A keszegi fiókegyházat az 1711-ben alapított nézsai plébániához csatolták.

1727-ben egy püspöki látogatás során feljegyezték a Szent András és Benedek tiszteletére felavatott templomról: „egyedül a szentélye volt boltozva és kifehérítve... padolatot nélkülözött... bár sindelteteje újnak íratik... a körülötte elterülő temető nélkülözte a kerítést.”

Rendelkezett viszont ablakkal, sekrestyével és fából készült kórussal.

A templomban hantolták el Lelovanecz Mihály plébánost 1739-ben pünkösdkor.

Az 1746-os püspöki látogatáskor már a sekrestye is boltozott, a templomot padolattal látták el, és kívül is szépen kimeszelték. A felújítást az akkori kegyúr, gróf Koháry Endre végeztette, s ő állíttatta az új Szent András-oltárt is.

A templomnak ekkor még tornya nincs, az előtte elhelyezkedő fa „harangláb viszont már két ércet tartott” 1767-ben.

A következő birtokosnak, **gróf galántai Eszterházy Imre (1689-1763) nyitrai püspöknek köszönhető a ma is álló Isten háza. 1750-ben először egy új oltárt állíttatott Szent Imre tiszteletére,**

majd 1755-ben kőből építtette az új, barokk stílusú, dongaboltozatos templomot részben a község adójából, részben a saját költségén. 1756-ban áldotta meg Galamb János főesperes.

A templomhajó mérete: 16x9x7 méter (hosszúság, szélesség, magasság), a szentélyé: 6x5x7 méter.

Az eddigi főoltárból mellékoltár lett, szilárd anyagból építették a kórust is, és beállítottak egy négyváltozatú orgonát. A felszentelés dátumát az örökmécsesben elhelyezett papírdarabon lévő évszám is megerősíti.

1786-ban építették a fa harangláb helyére a tornyot, mely 22 méter magas.

Szent Imre herceg községünk
védőszentje

A templom főoltárának képe
az imádkozó Szent Imre
herceget ábrázolja,
Warság Jakab műve (1835).

A mellékoltár

A mellékoltár témája Jézus
megkeresztelése,
18. század végi alkotás.

Keszeg 1800 táján került a baráti Huszár család tulajdonába. Ők is a szívükön viselték a templom és az egyház sorsát. A felújítások, harangöntetés, javítások esetén mindig számítani lehetett a segítségükre.

A birtokszerző, Huszár I. József királyi tanácsos (1739-1816) a kastélyt, fia, Huszár II. József (1774-1855) a nemzetségi sírboltot építtette. A Huszár család keszegi ága ettől kezdve - 1933-ig - a templom északi oldala alatt lévő kriptába temetkezett. A birtokszerzőt 1816-ban már ide helyezték örök nyugalomra.

1909-ben a család hozzájárulásával újítták fel a templomot leszakadással fenyegető kórust, melyet vasráccsal láttak el.

Az épületet 1926-ban újból restaurálták.

A templom orgonája

Az új, nyolcváltozatú orgonát 1930-ban közadakozásból építette az Országh cég.

Az elavult tetőzsindelyt 1935-ben palatetővel váltották fel.

A II. világháborút az épület nem sínylette meg, a templom felszerelése szinte hiánytalanul megmaradt, azonban a nemzetségi sírboltot a szovjet katonák feldúlták.”

Szerkesztette: Deák Ervin

Fotók: Fehér Tibor

Forrás:

Lehotka Gábor: Keszeg község történelme az újratelepítéstől a jobbágyszabadításig – szakdolgozat

**„Ha pedig a hitnek pajzsát
megtartod, az üdvösség sisakját is
felveszed.”**

(Szent István intelmei Imre herceghez)